

Jornades participatives per orientar la formació del professorat

Esdeveniment 2568

APORTACIONS DELS PARTICIPANTS (CEP Manacor)

A) PROPOSTES DE LES NOVES LÍNIES PRIORITÀRIES

1. Línea de centre, consolidació, gestió i organització
2. Convivència, educació emocional i coeducació
3. Metodologies d'aprenentatge i educació inclusiva
4. Avaluació competencial
5. Millora de les competències lingüístiques
6. TAC i competència digital
7. Actualització científica, tècnica i de col·lectius específics
8. Comunitat educativa, entorn i sector productiu

1. Línea de centre, consolidació, gestió i organització

On som? No tots els centres tenen una línia metodològica definida. Caldria definir una línia per encaminar totes les actuacions a un mateix objectiu. Hi ha moltes idees i poca concreció.

On volem arribar? Definir una línia de centre per encaminar totes les actuacions a un mateix objectiu. Acompanyament d'experts mantingut en el temps i no únicament a la fase inicial de formació per a iniciar o consolidar millores en la línia metodològica de centre.

Fer propostes formatives globals de línia de centre de llarg termini.
Formació sobre lideratge i cohesió de grup.

Quin és el camí?

Com? Amb un assessor expert. Entre iguals. Estadets / visites pedagògiques a altres centres. Projectes a llarg termini (tres cursos escolars) amb una programació temporitzada.

Quan? Dins del propi centre. Incloure dins l'horari lectiu intercanvi d'experiències intercentres i intracentre.

On? Adaptat al tipus de centre i necessitats.

Qui? El claustre amb un compromís de concreció.

Avaluació

Què? El grau d'impacte i d'implementació de la formació i l'assessorament.

Com? Qualque tipus de registre o rúbrica de seguiment dins d'un projecte a llarg termini.

Qui? L'assessor i el claustre en segons quines actuacions; inspecció o altres observacions externes en altres casos.

2. Convivència, educació emocional i coeducació

On som? Ha evolucionat força, però han aparegut nous fonts de conflicte que caldrà aprendre a gestionar (bon ús de noves tecnologies, estructures familiars diferents).

On volem arribar? Evidentment a minimitzar la conflictivitat. Saber gestionar aquestes noves fonts (dependència de noves tecnologies, habilitats socials digitals i no digitals, incapacitat de gestionar la pròpia frustració, etc.). Formació a totes les etapes educatives i coordinació entre elles concretament també per a aquesta línia.

Quin és el camí?

Coordinació entre etapes de continguts i estratègies.

Participació de tota la comunitat educativa en aquests tipus d'activitats.

Actualitzar plans de convivència.

Introducció de continguts d'autogestió emocional.

Conèixer altres experiències d'èxit. Debats pedagògics intra i intercentres (modalitats formatives més obertes i flexibles impulsades des dels CEP o a demanda de col·lectius de docents, no necessàriament formació ubicada dins els centres).

Visitar i conèixer amb altres centres, conèixer altres realitats i solucions.

La temporalització hauria de ser adaptable al centre, la seva línia i disponibilitat del professorat.

Cal comptar amb l'equip directiu del centre, agents externs (observadors) .

Avaluació

Què? Valoració de la situació i la millora de la convivència al centre al centre.

Com? Indicadors de disminució de conflictivitat:

- Estadístiques d'incidències al centre
- Enquestes de satisfacció del professorat
- Enquestes de satisfacció de les famílies i alumnat

Qui? Agents externs, assessors, coordinadors de centre.

3. Metodologies d'aprenentatge i educació inclusiva

On som? Realització d'activitats formatives que defineixen la línia de centre (proposta específica de línia nova, la 1).

El pes de la inclusivitat recau sobre el DOE i/o SOE.

On volem arribar? Consolidació i definició de les línies de centre.

Dotació de nocions bàsiques al professorat sobre les tipologies NESE i atenció a la diversitat.

Consolidar aspectes conceptuals relacionats amb la inclusivitat.

Formació en situacions de risc: dol, transexualitat, suïcidi...).

Millora de la comunicació en aspectes emocionals: empatia, assertivitat.

Formació per a tot el professorat i no només al del departaments d'orientació o al serveis d'orientació sobre tipologies NESE, característiques, pautes d'actuació ...

Quin és el camí?

Com? Formacions presencials al propi centre amb assessorament i acompanyament d'experts.

Quan? Durant tot el curs, a concretar amb cada centre. Possibilitat de fer-ho els dissabtes.

Durada (1 h 30' entre setmana o dissabtes 3hs)

On? Al propi centre.

Qui? formació entre iguals (amb reconeixement) i formació d'experts.

Avaluació

Què? Aplicació de les metodologies d'aprenentatge i de les mesures d'atenció a la diversitat; definició i concreció de la línia de centre.

Com? Coavaluació, heteroavaluació i autoavaluació.

Qui? El propi professorat, el CEP i l'expert que l'acompanyen.

4. Avaluació competencial

On som? El GESTIB condiona l'avaluació. L'avaluació continua sent molt tradicional: proves escrites i nota de 0 a 10.

On volem arribar? A Avaluar per competències a tots els nivells educatius, matèries i mòduls.

Quin és el camí?

Com? Modalitat mixta (presencial i a distància) amb metodologia classe invertida. Avaluació competencial enfocada a una avaluació formativa. No s'hauria de posar una nota numèrica.

On? En els centres educatius

Quan? Entre octubre i març. Durada 20 hores presencials (màxim). Horari

adaptat a cada centre on hi pugui assistir tot el claustre

Qui? Coordinadors. Ponències d'experts. Equips de treball entre iguals

Avaluació

Què? Nivell inicial (d'on partim). Formacions de com fer proves competencials.

Com? Qüestionaris, evidències. Avaluar a partir de les competències (a través del programa informàtic) d'on s'extreu un informe a partir de competències avaluades a determinades activitats.

Qui? Autoavaluació. La part teòrica dels ponents externs es podria ofertar a través d'un vídeo i fer un qüestionari per comprovar si ho han llegit. A les hores de ponència es podria fer pràctica i el seguiment.

5. Millora de les competències lingüístiques

On som?

Mancances de formació al professorat (sobretot FP).

Realitat de l'alt percentatge d'alumnes d'origen immigrant: s'hauria de poder atendre millor (no només se soluciona amb formació, però també). Mancances de formació en interculturalitat i en processos d'aprenentatge de la llengua vehicular com a L2.

Dificultats comunicació professorat-famílies. Mancances en estratègies de comunicació assertiva.

On volem arribar?

Estratègies per arribar a tothom.

Tractament de la llengua oral als centres.

Conscienciació del model lingüístic com a docents.

Millora de l'ús de la llengua des del punt de vista gramatical i social (llenguatge no sexista, lleialtat lingüística...).

Augmentar el nombre de dinamitzadors lingüístics, millorar la seva dedicació i condicions laborals, la seva formació específica i d'accés a aquesta feina.

Quin és el camí?

Com? Presencial. Coordinació dels departaments de llengües a secundària en relació a les competències lingüístiques.

Coordinació entre primària i secundària amb instruccions del DIE.

Quan? Al centre

On? Tot el curs (professorat). Famílies (puntualment).

Qui? Tota la comunitat educativa

Avaluació

Què? Participació i implicació % de parla catalana

Com? Observació dels resultats acadèmics i de resultats d'ús de la llengua (enquestes d'ús).

Qui? Autoavaluació i coavaluació. Avaluació i propostes experts (IAQSE, UIB ...).

6. TAC i competència digital

On som?

S'ha millorat en la formació digital cap al professorat, empesos per la societat. Les formacions d'aquesta línia s'han incorporat als centres, cosa que abans es feia a formacions externes, és un canvi que s'ha introduït.

On volem arribar?

Què la competència digital sigui una eina més en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

Aprofundiment en aplicacions determinades.

Formació en GESTIB per a tothom en determinades eines.

Conèixer casos pràctics d'usos i aplicacions escolars que no siguin de GOOGLE.

Quin és el camí?

Com? Metodologia presencial entre iguals. La formació constant per conèixer un ampli ventall d'aplicacions.

On? En el centre. Entre iguals i per nivells. També intercentres o per zones al CEP, professors encarregats de TAC. Formació a distància.

Quan? Segons els interessos del centre. Segons les demandes o necessitats d'àrees o dedicacions específiques (per exemple, en el cas d'eines de gestió).

Qui? Un ponent, un assessor i el claustre.

Avaluació

Diferents formats, però atenent-se a indicadors contrastats a nivell europeu.

7. Actualització científica, tècnica i de col·lectius específics

On som?

FP: l'inici de la demanda de la formació, hauria de situar-se al primer trimestre degut a la mobilitat del professorat, el canvi de mòduls o d'especialitat. En el cas de formació privada, s'hauria de millorar en reconeixement i importància.

Altres etapes: hi ha hagut poca formació específica d'àrees o matèries denominades d'especialitat. L'oferta per a matemàtiques ha estat prou forta al CEP Manacor, però s'hauria d'ampliar a altres.

On volem arribar?

FP

Adquirir coneixements d'acord a les necessitats de l'entorn i del món laboral.

Reconeixement de la importància d'aquest tipus de formació.

Creació de modalitats que permetin la transferència de coneixements entre professorat dins els propis departaments d'FP.

Formació específica de col·lectius i actualització constant amb especial esment a l'etapa d'FP.

Possibilitat de fer estades formatives per a professorat durant tot el curs.

ALTRES ETAPES

Formació en neurociència per partir dels nous coneixements sobre aprenentatge i plasticitat neuronal.

Diversitat d'oferta formativa d'àrees específiques.

Quin és el camí?

Com? Estades a les empreses. Actualització pedagògica a la part científica.

Trobades de les famílies professionals. Jornades educatives. Formació per part d'empreses privades.

Trobades entre orientadors/es per a compartir experiències.

Interactuar, conèixer i veure com funciona l'entorn.

On? Empreses privades. Institucions públiques. Centres experimentals.

Quan? Durant el primer trimestre en cas de formació específica de mòdul. Al llarg del curs acadèmic.

Qui? Docents (del mateix centre i altres), CEP, empreses, l'entorn.

Avaluació

Què? La transferència a l'aula

Com? Autoavaluació, coavaluació, heteroavaluació, observació entre iguals.

Qui? Companys, alumnat, CEP...

8. Comunitat educativa, entorn i sector productiu

On som?

Víncle feble a la FP i inexistent a FPB - relació difícil.

S'ha treballat poc des de la formació, encara que hi ha centres que hi treballen sistemàticament no des de la formació (jornades de portes obertes, esdeveniments específics ...).

On volem arribar?

Projectes comuns comunitat educativa, entre centres, entre centre/comunitat i entorn.

Relació més propera amb el sector empresarial en el cas de la FP. Implicació de les empreses.

Formació per a les famílies en temes de comunicació centre- família (GESTIB).
Eines per implicar tota la comunitat educativa en l'educació (sobretot les famílies).

Quin és el camí?

Com?

Familiarització d'eines comunicatives (google calendar, GESTIB, ...) entre escola i famílies.

Formats formatius flexibles i autònoms segons el centre i la seva comunitat educativa.

On? Centre. Món laboral (FP).

Quan? Al llarg del curs

Qui? FP: especialistes, empresaris, espais comuns empresa - escola. indicadors d'acord amb els objectius i les necessitats de la realitat laboral.

Avaluació

Què? objectius, estàndards d'aprenentatge.

com? coavaluació, avaluació formativa.

Qui? experts, membres del CEP, empresaris (FP), docents, representants famílies.

B) ALTRES APORTACIONS

1. QUINA ÉS O HAURIA DE SER LA FINALITAT DE LA FORMACIÓ DOCENT A LES ILLES BALEARS?

- Significativa; competencial i transversal; útil i aplicable a l'aula, que ofereixi eines als docents.
- Aspectes metodològics concrets: avaluació, inclusivitat, habilitats socials i emocionals.
- Una formació que conjugui els aspectes acadèmics amb d'altres de creixement personal (saber ser i saber estar).
- Formar els equips docents en la seva totalitat (tot el claustre).
- Crear línies pedagògiques de centre lligades a l'entorn i a la realitat laboral de forma adequada segons les etapes educatives.
- Actualització teòrica (neurociència), metodològica i tècnica (FP).
- Que afavoreixi la cohesió i coherència pedagògica dels equips docents i el creixement personal de cada docent.

2. QUINS ASPECTES S'HAURIEN DE MANTENIR I QUINS S'HAURIEN DE MILLORAR DEL PLA DE FORMACIÓ 2016-2020?

Mantenir

- La formació a centres.
- La manera de treballar des del CEP.

Millorar

- Més hores de ponència segons el projecte de formació de centre.
- Augmentar la convocatòria de PIP.
- Tenir present la tipologia de centre a l'hora de poder accedir a la formació (centres grans, FP matí i tarda, etc.).
- Cobrir les necessitats de formació permanent d'FP.
- Millorar l'oferta de formació a distància.
- Crear programes de formació específics per definir línies de centre amb recursos adequats i acompanyament d'experts en processos de canvi, durant tot el procés i per a avaluar la transferència.
- Programes d'observació entre iguals adaptats a les necessitats del centre.

3. SOBRE LES MODALITATS DE FORMACIÓ TROBAM QUE ...

Activitats als centres (FeC, FdC, FiC)

- Ha augmentat la participació, però s'hauria de limitar a dues activitats per centre, exceptuant els centres grans i tenint en compte les diferents etapes que hi ha al centre.
- S'han iniciat i consolidat línies metodològiques de centre.
- S'hauria d'agilitzar el disseny i l'inici de l'activitat.
- S'hauria d'augmentar el % d'hores de formadors/es externs i de la coordinació.
- S'hauria de reconèixer la dedicació dels col·laboradors (participants implicats més que altres) i formadors del propi centre.
- S'hauria de tenir present el nombre de professors a l'hora d'organitzar la formació al centre (hauria de ser pràcticament tot el Claustre).
- Haurien de computar més que les altres activitats als sexennis, concurs de trasllat, interinitats ...

Activitats al CEP (FA i APF)

- Han minvat en relació a altres èpoques i són necessàries perquè contribueix a crear contactes entre professorat de centres diferents.
- Hi hauria d'haver oferta per especialitats i específica per etapes (per exemple a FP, per famílies professionals).
- És important que els experts siguin bon comunicadors per a què despertin inquietuds.
- Hauria de ser una oferta més oberta a la demanda.

Activitats a distància

- Haurien de ser més pràctics i menys teòrics.
- S'haurien de millorar quant a aplicabilitat.

4. PEL QUE FA A ALTRES ACTIVITATS FORMATIVES RECONEGUDES (FORMACIÓ EXTERNA)

Mantenir

- Diversitat de formats (presencial, a distància, a centre, al CEP, intercentres, jornades ...).
- Programes d'intercanvi europeus.
- Programes de formació organitzats pel propi centre, homologats i

Millorar

- Ampliar el reconeixement. Per exemple, a la FP, l'organitzada per empreses privades.
- Eliminar o reduir burocràcia.
- Poder fer formació fora l'illa. Recuperar les ajudes econòmiques per assistir a activitats formatives.
- Més promoció i informació de possibilitats formatives externes, ampliar l'oferta i les places.
- Recuperar les llicències i permisos formatius amb substitució de professorat.

5. ANÀLISI DE LA REALITAT I LA TRANSFERÈNCIA PER ÀMBITS

Famílies

S'hauria de treballar més la transferència de les millores que es van desenvolupant al centre cap a les famílies:

- Informar de la formació que fa el professorat i de la seva finalitat.
- Necessitat de compartir el projecte amb les famílies perquè siguin corresponsables.
- Establir i consolidar vincles entre les famílies i l'escola.
- Obrir l'escola amb tallers, amb dinàmiques inclusives, cafès pedagògics, tertúlies pedagògiques ...
- Potenciar eines comunicatives (empatia, assertivitat ...).

Enriquir la comunitat educativa i establir plans d'entorn a totes les etapes. Per exemple, a FP necessiten de la participació activa del món empresarial.

Centres educatius

ON HEM ARRIBAT?

- S'han creat més espais de diàleg.
- S'ha millorat la coordinació i el treball en equip.
- S'ha creat el programa d'estades pedagògiques.
- S'ha possibilitat la formació entre iguals.

QUIN CAMÍ ENS QUEDA PER RECÓRRER?

- Consolidar aquests quatre anys de formació al centre d'una manera visible amb la creació de la línia de centre, per ventura amb convocatòries específiques amb més recursos (formació, assessorament i acompanyament estables i sostingut).
- Crear espais de trobada dins els centres i intercentres (amb una formació reconeguda). Hores de transferència al centre de les formacions que feim en petit grup.
- A secundària, batxillerat i cicles formatius d'FP convergeixen realitats molt diferents; és necessari fer més treball en comú i més espais de comunicació.
- Autonomia per "decidir" les hores de ponència i transferència. Així mateix, s'hauria d'establir una línia de centre que diferenciï les etapes o les famílies professionals.
- Lligat a Estadets Pedagògiques, hi hauria d'haver recursos personals per substituir els professionals que se'n van.

Professorat

- La formació de centre ajuda a crear una "línea de centre" però ens falta més implicació del col·lectiu de docents per arribar a aplicar i consolidar aquesta formació.
- El professorat està més format per desenvolupar la seva tasca, per aprendre de manera significativa.
- Hi ha dificultats per arribar a consensos per decidir la formació del centre i és necessari eliminar resistències als canvis.
- S'hauria de millorar el reconeixement de la participació en les formacions dels centres.
- És necessari adaptar la formació als centres grans, ja que es tenen més dificultats horàries, departaments, torns...
- Donar una continuïtat a la formació de centres i augmentar la participació obligatòria a la formació.
- Necessitat de formació a FP per estar actualitzats i donar resposta a les necessitats del món laboral.
- Augmentar la formació dirigida al pensament reflexiu, la creativitat i el benestar emocional del personal docent i a la cohesió d'equip.

Alumnat

- No es pot generalitzar, però en un percentatge elevat s'han produït canvis metodològics que potencien un aprenentatge més actiu i vivencial, encara que no es poden obviar del tot aspectes metodològics considerats tradicionals.
- En algunes activitats formatives, és difícil la transferència observable a curt termini; sí que es pot mesurar una incorporació de millores quant a estratègies per a millorar la convivència, ús de recursos TAC, organització d'espais i ús de materials manipulatius.
- En el cas d'FP s'ha vetllar perquè les noves tècniques arribin als alumnes.
- La mobilitat del professorat dificulta la transferència a l'alumnat. Es necessiten equips més estables.